

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο σχέδιο νόμου «Ίδρυση Οργανισμού Βιβλίου και Πολιτισμού»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Α. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Το βιβλίο και οι βιβλιοθήκες εντάσσονται στην κοινωνική και την πολιτιστική ανάπτυξη των συγχρόνων κρατών και θεωρούνται ένα από τα σημαντικότερα κύτταρα διατήρησης του πολιτισμού και της συλλογικής μνήμης και, παράλληλα, εργαλεία γνώσης και επικοινωνίας, καθώς και βασικά μέσα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Υπ' αυτούς τους όρους, το βιβλίο καλείται να παίξει ένα ρόλο πολιτισμικό και πολιτιστικό, επικοινωνιακό, εκπαιδευτικό, πράγμα που συνεπάγεται ότι παράλληλα με τη λειτουργία του σε ιδιωτικό επίπεδο, που καλύπτεται από τον εμπορευματικό του χαρακτήρα, αναπτύσσει και δημόσια λειτουργία, λειτουργία κοινωνικού οφέλους.

Κατόπιν της κατάργησης του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου (ΕΚΕΒΙ) με το αρ. 8 του ν. 4250/2014, κατέστη απαραίτητη η ίδρυση ενός φορέα που θα έχει ως σκοπό του τον καθορισμό, τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της εθνικής πολιτικής για την προώθηση του βιβλίου και της ανάγνωσης. Ο Οργανισμός Βιβλίου και Πολιτισμού, ιδρύεται με τις διατάξεις του παρόντος και επιδιώκει μέσα από πρωτοβουλίες, θεσμικές παρεμβάσεις και ειδικά προγράμματα να ενισχύσει εν γένει το βιβλίο και τους συντελεστές του, καταγράφοντας τις σχετικές εξελίξεις και συνεισφέροντας ουσιαστικά στη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για τους συντελεστές του, δίνοντας προτεραιότητα στην ενίσχυση της ανάγνωσης στην Ελλάδα, στην προβολή και προώθηση του ελληνικού βιβλίου στο εξωτερικό και στην υποστήριξη της καινοτομίας και της προσβασιμότητας, μέσω της έρευνας και ανάπτυξης συνεργατικών σχεδίων με συγγραφείς, μεταφραστές, εικονογράφους, κριτικούς και εν γένει επαγγελματίες που συνδέονται με την αλυσίδα παραγωγής και διακίνησης του βιβλίου.

Στο πλαίσιο αυτό κρίθηκε απαραίτητη, μεταξύ άλλων, η ανάκτηση της διαχείρισης και της ανάπτυξης της βάσης δεδομένων της ελληνικής βιβλιοπαραγωγής (ΒΙΒΛΙΟΝΕΤ) καθώς και η πρόβλεψη ειδικών Χώρων Βιβλίου και Πολιτισμού (ΧΩ.ΒΙ.ΠΟ.) οι οποίοι θα εντοπίζονται, οργανώνονται και διαχειρίζονται από τον υπό σύσταση φορέα κατόπιν σχετικής αναθέσεως του Περιφερειακού Συμβουλίου Σύγχρονου Πολιτισμού, συλλογικού διοικητικού οργάνου εντασσόμενου στην Περιφερειακή Πολιτισμική Πολιτική του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Με την υιοθέτηση και την εφαρμογή ενός βιβλιολογικού μοντέλου, το οποίο θα ανταποκρίνεται στις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας, θα καταστεί εφικτή η διάσωση και η ανανέωση των παραδοσιακών δομών του βιβλίου ενώ, ταυτόχρονα

θα δοθεί νέα ώθηση που θα αγγίζει ευρύτερους κοινωνικούς και πολιτιστικούς στόχους.

B. ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Άρθρο 1

Νομική φύση – Αποστολή

Με τις ρυθμίσεις του εν λόγω άρθρου ιδρύεται ο «Οργανισμός Βιβλίου και Πολιτισμού» με έδρα την Αθήνα, ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου υπαγόμενου στην εποπτεία του Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Με το ίδιο άρθρο προσδιορίζονται και οι σκοποί του ιδρυόμενου φορέα που εντάσσονται στη γενικότερη κατεύθυνση του καθορισμού, του σχεδιασμού και της εφαρμογής εθνικής πολιτικής για την προώθηση του βιβλίου και της ανάγνωσης ως μορφωτικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού μέσου, καθώς και των εν γένει πολιτισμικών πρακτικών που την προάγουν, σε συνεργασία με τα Υπουργεία Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης, Τουρισμού, Οικονομίας & Ανάπτυξης, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και το Υπουργείο Εσωτερικών.

Όργανα διοίκησης του Οργανισμού ορίζονται το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και ο Γενικός Διευθυντής.

Άρθρο 2

Διορισμός και αρμοδιότητες Δ.Σ.

Με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου ορίζεται ως ένα εκ των δύο ανώτατων οργάνων διοίκησης του Οργανισμού το επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο αυτού, προσδιορίζονται οι αρμοδιότητές του και ρυθμίζονται τα ζητήματα συγκρότησής του. Ειδικότερα, το Διοικητικό Συμβούλιο αναγορεύεται αρμόδιο για όλα γενικώς τα ζητήματα που αφορούν στη διοίκηση του Οργανισμού, ενώ η συμμετοχή στο Δ.Σ. του Προϊστάμενου της Διεύθυνσης Γραμμάτων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού καθώς και αφενός τριών προσωπικοτήτων αναγνωρισμένου κύρους από το χώρο του πολιτισμού και αφετέρου τριών εκπροσώπων των πιο αντιπροσωπευτικών επαγγελματικών οργανώσεων των συγγραφέων, μεταφραστών και εκδοτών, εξασφαλίζει τόσο την ενεργό συμμετοχή του εποπτεύοντος Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού όσο και τη σύμπραξη των αντιπροσωπευτικότερων εμπλεκόμενων προσωπικοτήτων και φορέων που σχετίζονται με το βιβλίο και εν γένει τον πολιτισμό.

Άρθρο 3

Σύγκληση και λειτουργία Δ.Σ.

Δια του εν λόγω άρθρου ρυθμίζονται οι κανόνες σύνθεσης, συνεδριάσεων και λειτουργίας του Δ.Σ. ως συλλογικού διοικητικού οργάνου με αναλογική εφαρμογή των αντίστοιχων διατάξεων του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999 - Α' 45) όπως εφαρμόζονται στο Δημόσιο, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και στα άλλα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου προς τον σκοπό διασφάλισης των αρχών της νομιμότητας και της αμεροληψίας.

Άρθρο 4

Λήψη αποφάσεων του Δ.Σ.

Στο άρθρο αυτό προσδιορίζεται ο ειδικότερος τρόπος με τον οποίο συνεδριάζει και λαμβάνει αποφάσεις το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού, ο τρόπος καταχώρησης αυτών σε πρακτικό και η εν γένει παραπομπή στις διατάξεις των άρθρων 14 και 15 του ν. 2690/1999 (Α'45) για κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με τις συνεδριάσεις και τη λήψη αποφάσεων από το Δ.Σ. τηρουμένων των νομίμων προϋποθέσεων διαφάνειας και αμεροληψίας.

Άρθρο 5

Επιλογή Γενικού Διευθυντή

Με τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου ορίζεται ο τρόπος επιλογής του έτερου ανώτατου οργάνου διοίκησης του Οργανισμού και οι αρμοδιότητές του. Ο Γενικός Διευθυντής επιλέγεται για λόγους αξιοκρατίας και διαφάνειας κατόπιν δημόσιας πρόσκλησης και αξιολόγησης από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού και διορίζεται με τετραετή θητεία που μπορεί να ανανεωθεί μία (1) φορά, ενώ στο έργο του επικουρείται από τέσσερις (4) ειδικούς συμβούλους Π.Ε., με επαρκή εμπειρία στο χώρο του βιβλίου, οι οποίοι προσλαμβάνονται με απόφαση του Δ.Σ. επίσης μετά από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, με μέγιστη διάρκεια σύμβασης την εκάστοτε διάρκεια θητείας του Γενικού Διευθυντή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Άρθρο 6

Γενική Διάρθρωση

Ο Οργανισμός Βιβλίου και Πολιτισμού διαρθρώνεται, για λόγους πρακτικότητας και ευθύθμου λειτουργίας, σε επίπεδο Γενικής Διεύθυνσης, η οποία αποτελείται από

τρεις (3) επιμέρους Διευθύνσεις, ήτοι α. Διεύθυνση Βιβλίου και Ανάγνωσης εντός της οποίας λειτουργούν τρία (3) Τμήματα ως εξής: i. Τμήμα Τεκμηρίωσης, Στατιστικών, Βιβλιοθήκης και Αρχείου, ii. Τμήμα Υποστήριξης Βιβλίου και Ανάγνωσης και iii. Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Νέων Τεχνολογιών, β. Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών εντός της οποίας λειτουργούν τρία (3) Τμήματα ως εξής: i. Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης και Λειτουργίας, ii. Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης, Χρηματοδοτήσεων και Χορηγιών και iii. Τμήμα Οικονομίας του Βιβλίου και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, γ. Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών εντός της οποίας λειτουργούν δύο (2) Τμήματα ως εξής: Τμήμα Υποδομών και Εγκαταστάσεων ΤΠΕ και Τμήμα Πληροφοριακών Συστημάτων. Στον Οργανισμό συστήνονται ακόμη δύο (2) Αυτοτελή Γραφεία, Περιφερειακής Πολιτισμικής Πολιτικής και Νομικής Υποστήριξης αντίστοιχα.

Άρθρο 7

Στελέχωση Οργανισμού – Ζητήματα Προσωπικού

Στο εν λόγω άρθρο εξειδικεύεται, για λόγους αναγκαιότητας και διασφάλισης της αρχής της διαφάνειας, ο τρόπος πρόσληψης προσωπικού από τον φορέα, η σύσταση τριάντα πέντε (35) θέσεων πλήρους απασχόλησης, τα απαραίτητα προσόντα πρόσληψης του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου καθώς και η δυνατότητα απόσπασης προσωπικού από τον δημόσιο τομέα ή άλλους φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Άρθρο 8

Αρμοδιότητες και διάρθρωση των Διευθύνσεων

Με το άρθρο αυτό καθορίζονται οι ειδικότερες αρμοδιότητες και το αντικείμενο των Διευθύνσεων και των Τμημάτων του Οργανισμού προκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία του συνιστώμενου φορέα.

Άρθρο 9

Περιγραφή Αυτοτελών Γραφείων

Με τις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού προσδιορίζεται το αντικείμενο των δύο (2) αυτοτελών γραφείων του Οργανισμού. Πιο συγκεκριμένα, το Περιφερειακό Συμβούλιο Σύγχρονου Πολιτισμού, το οποίο συστήνεται με τις διατάξεις του παρόντος, θα υποστηρίζεται με την απαραίτητη τεχνογνωσία για τον συντονισμό της εν γένει πολιτιστικής δράσης για τα θέματα προώθησης του βιβλίου και αξιολόγησης των αντίστοιχων επιχειρησιακών σχεδίων εφαρμογής της πολιτισμικής δράσης του Οργανισμού, σε συνεργασία και διαρκή επικοινωνία τόσο με τη Διεύθυνση Πολιτισμικών Δράσεων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού όσο και με τους Δήμους και Περιφέρειες της χώρας. Το δε γραφείο Νομικής Υποστήριξης επιφορτίζεται με την εν γένει υποστήριξη σε νομικό επίπεδο του Δ.Σ. του Οργανισμού, σε δικαστικό και εξωδικαστικό επίπεδο, σε συνεργασία με τον Γενικό Διευθυντή και τις επιμέρους Διευθύνσεις, Τμήματα και Γραφεία.

Άρθρο 10

Ζητήματα Πειθαρχικού Δικαίου

Με το άρθρο αυτό αποσαφηνίζεται η αναλογική εφαρμογή του πειθαρχικού δικαίου του ισχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007 – Α' 26) για τα σχετικά ανακύπτοντα ζητήματα στο πλαίσιο της λειτουργίας του φορέα, με τις σχετικές προθεσμίες και αντίστοιχες αρμοδιότητες των πειθαρχικών προϊσταμένων, προς τον σκοπό κατοχύρωσης της εφαρμογής ενός παγιωμένου συστήματος κανόνων πειθαρχικού δικαίου που οδηγεί σε αποτελεσματική αξιοποίηση των ρυθμίσεων που θέτει.

Άρθρο 11

Διαχειριστική χρήση

Η διαχειριστική χρήση του Οργανισμού Βιβλίου και Πολιτισμού ορίζεται ετήσιας διάρκειας, στο τέλος της οποίας το Δ.Σ. κλείνει το λογαριασμό και εγκρίνει τον απολογισμό κατά τους κανόνες της οικονομίας που διέπουν τους φορείς γενικής κυβέρνησης.

Άρθρο 12

Πόροι

Στις διατάξεις του άρθρου αυτού ορίζονται οι πόροι του φορέα οι οποίοι θα εξασφαλίζουν στον Οργανισμό τα απαραίτητα έσοδα για την υλοποίηση του κοινωφελούς σκοπού του, όπως ειδικότερα αναλύεται στην σχετική διάταξη, και την εν γένει βιωσιμότητά του.

Άρθρο 13

Διαχείριση εσόδων του Οργανισμού Βιβλίου και Πολιτισμού

Με την πρώτη παράγραφο του άρθρου αυτού εξειδικεύεται ο τρόπος διάθεσης των εσόδων του φορέα, ενώ με τη δεύτερη παράγραφο διευκρινίζεται ο τρόπος διασφάλισης των εσόδων αυτού μέσω της απαιτούμενης χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης υπό την καθοδήγηση και εποπτεία του καθ' ύλην αρμοδίου Προϊσταμένου Διεύθυνσης.

Άρθρο 14

Προϋπολογισμός

Με τη διάταξη αυτή ορίζεται η αρμοδιότητα για τη σύνταξη, την πρόταση προς έγκριση και την υλοποίηση του ετήσιου προϋπολογισμού του φορέα κατά τους κανόνες του δημοσίου λογιστικού.

Άρθρο 15

Διενέργεια δαπανών

Με το άρθρο αυτό διευκρινίζεται ότι ο διατάκτης του φορέα είναι εξ ορισμού το Δ.Σ. και κατόπιν σχετικής εξουσιοδότησης ο Γενικός Διευθυντής. Οι δαπάνες εγκρίνονται από τον διατάκτη, ενώ οι συμβάσεις έργων, μελετών, προμηθειών και υπηρεσιών διέπονται από το νομικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων (ν. 4412/2016).

Άρθρο 16

Σύνταξη ετήσιας έκθεσης και ισολογισμού

Η αρμοδιότητα για τη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης και του ισολογισμού ανατίθεται με τη σχετική διάταξη στο Δ.Σ. κατόπιν εισήγησης του Προϊσταμένου Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών και εκπονείται από το τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης, Χρηματοδοτήσεων και Χορηγιών, για λογαριασμό του φορέα.